

ROK TRZECI

197/1915

AKADEMJA GÓRNICZA W KRAKOWIE

SKŁAD PERSONALU. SPIS WYKŁADÓW NA
ROK AKADEMICKI 1921/2. WARUNKI PRZY-
JĘCIA. PRZEPISY EGZAMINACYJNE. SPRA-
WOZDANIE REKTORATU ZA R. 1920/1. SPRA-
WOZDANIE KURATORJUM FINANSOWEGO.

1921/22

NAKŁADEM AKADEMJI GÓRNICZEJ W KRAKOWIE.

Kancelarja Akademji mieści się przy ul. Loretańskiej 1. 18 na I piętrze (Numer telefonu 3593). Budynek podgórski ma stację telefoniczną Nr. 3385. Początek półroczu 1 go października. Zgłoszenia osobiste na rok 1-szy 3, 4 i 5 paźdz. 1921. ew. wstępny egzamin konkursowy 6 i 7 paźdz. Definiywny wpis na rok pierwszy 11 paźdz. Egzamina kursowe od 3-go do 13-go paźdz. Zgłoszenia osobiste i wpisy na rok drugi i trzeci 12, 13 i 14 paźdz. Początek wykładów 17 października. Termin uroczystego otwarcia roku szkolnego i imatrykalucji ogłosi się później.

2.592.

9 6 1 4 6
9 1 1 6

SKŁAD PERSONALU AKADEMJI.

Rektor:

Prof. Dr. Antoni Hoborski.

Dziekan Wydziału Górniczego :

Prof. Dr. Jan Studniarski.

Kollegjum Profesorów:

a) Profesorowie zwyczajni:

Antoni Hoborski, doktor filozofji, licencyant nauk ścisłych uniwersytetu paryskiego, docent prywatny matematyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, zastępca przewodniczącego Polskiego Towarzystwa matematycznego, b. profesor szkoły średniej, zwyczajny profesor matematyki i b. dziekan wydziału górniczego Akademii Górniczej w r. szk. 1919/20, rektor Akademii Górniczej, w r. szk. 1920/21 i 1921/22 (ul. Smoleńska 26).

Jan Stock, doktor filozofji, b. docent prywatny fizyki uniwersytetu lwowskiego, b. docent mechaniki w politechnice lwowskiej, b. profesor szkoły średniej — zwyczajny profesor fizyki i mechaniki ogólnej i dziekan wydziału górniczego Akademii Górniczej w r. szk. 1920/21 (ul. Loretańska 18).

Jan Studniarski, dyplomowany inżynier elektrotechniczny, doktor inżynierji, b. docent wojskowej akademii w Berlinie, b. dyrektor elektrowni i tramwaju w Tarnowie, b. wiceprezydent m. Poznania, b. członek Rady Związku elektrowni polskich, członek Rady elektrotechnicznej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu — zwyczajny profesor elektrotechniki, — dziekan wydziału górniczego (Podgórze, budynek Akademii Górniczej).

Henryk Korwin Krukowski, inżynier górniczy, b. dyrektor zakładów metalurgicznych na Uralu i na południu Rosji, b. profesor szkoły technicznej im. Wawelberga i Rotwanda,

b. docent i zastępca profesora w Politechnice Warszawskiej, zwyczajny profesor metalurgji żelaz. Akademji Górniczej (ul. Loretańska 18).

Jan Zarański, inżynier górniczy, docent prywatny prawa górniczego w Uniwersytecie Jagiellońskim — zwyczajny profesor prawa górniczego. (ul. Loretańska 18).

Karol Bohdanowicz, inżynier górniczy, b. profesor Instytutu górniczego w Petersburgu — zwyczajny profesor geologii stosowanej. (Budynek podgórski).

b) Profesor nadzwyczajny:

Walery Goetel, doktor filozofji, docent prywatny geologii w Uniwersytecie Jagiellońskim, b. asystent U. J., członek komisji fizjograficznej Akademji Umiejętności w Krakowie — nadzwyczajny profesor geologii i paleontologii. (ul. Szlak 4).

c) Profesorowie kontraktowi:

Oskar Nowotny, inżynier górniczy i hutniczy, b. adjunkt Akademji Górniczej w Leoben, kontraktowy profesor geodezyi i miernictwa górniczego (Salwator, ul. Anczyca 5).

Jan Krauze, rządowo upoważniony cyw. inżynier budowy maszyn, doktor nauk technicznych — b. asystent, konstruktor i docent Politechniki lwowskiej, b. konstruktor firmy „Hofherr & Schrantz we Wiedniu, b. kierownik departamentu technicznego Sekcyi przemysłowej krajowego Urzędu odbudowy, b. dyrektor państwowych zakładów przemysłowych, b. zast. kierownika Oddziału Małopolskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu, b. Sekretarz generalny Rady Zjazdów i Zrzeszeń Techników polskich, członek komitetu wojenno-przemysłowego — kontraktowy profesor maszynoznawstwa I, — (Florjańska 15, tel. 3530).

Zastępcy profesorów :

Edward Drozdowski, doktor filozofji, b. asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego — zastępca profesora chemji ogólnej i technicznej analizy gazów (Na urlopie) (ul. Gołębia 20).

Wilhelm Staronka, doktor filozofji, b. asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego, b. asystent Akademji Rolniczej w Dublinach, b. profesor szkoły średniej — zastępca profesora chemji (ul. Smoleńska 26).

Jan Suchanek, profesor I-ej szkoły realnej w Krakowie — zastępca profesora geometrii wykreślnej (ul. Łobzowska 45).

Zygmunt Rozen, doktor filozofji, b. asystent U. J., członek komisji fizjograficznej Akademji Umiejętności w Krakowie.

wie, docent płatny U. J. — zastępca profesora mineralogji i petrografji (ul. Piotra Michałowskiego 6, II p.).

Docenci płatni:

Roman Dawidowski, inżynier górniczy i hutniczy, radca górniczy i zastępca naczelnika salin — docent technologii opałowej. (Wieliczka Państwowe saliny).

Franciszek Drobnia, inżynier górniczy i hutniczy, b. dyrektor kopalni węgla w Brzeszczach, dyrektor kopalni w Tenczynku — docent „Wstępnych wiadomości z górnictwa“ (ul. Kościuszki 40).

Kornel Michejda, doktor wszech nauk lekarskich, asystent kliniki chirurgicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego — docent dla wykładów p. t. Udzielanie pierwszej pomocy w przypadkach nieszczęśliwych (ul. Kopernika 40).

Marjan Lang, profesor Akademji Handlowej w Krakowie, docent matematyki ubezpieczeniowej (ul. Czarneckiego 10).

Lektorzy:

Michał Henryk Dziewicki, lektor Uniwersytetu Jagiellońskiego — lektor języka angielskiego (ul. Szczepańska 11).

Władysław Folkiński, doktor filozofji, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Jagiellońskiego, b. profesor szkoły średniej — lektor języka francuskiego (Aleja Mickiewicza 29).

Stanisław Korbel, profesor Akademji Handlowej w Krakowie — lektor stenografji (ul. Pędzichów 3).

Marja Kowalska, lektorka języka rosyjskiego (ul. Krasieńskiego 17).

Adjunkt:

Jerzy Tokarski, inżynier bud. maszyn, inżynier ruchu w Zarządzie wodociągu miejskiego w Krakowie, — adjunkt przy katedrze maszynoznawstwa ogólnego (ul. Senatorska 1).

Asystenci:

Stanisław Jaskólski, młodszy asystent przy katedrze mineralogji (ul. Łobzowska 27, II. p.).

Edward Passendorfer, doktor filozofji, asystent Państwowego Instytutu Geologicznego, — starszy asystent przy katedrze geologii i paleontologii.

Stanisław Mazurkiewicz, młodszy asystent przy katedrze geodezji i miernictwa podziemnego.

Władysław Limanowski, asystent przy katedrze chemji.

Stefan Kaczmarz, asystent przy katedrze matematyki wyższej.

Stanisław Grobelny, młodszy asystent przy katedrze fizyki.

Skład kancelarji:

Ferdynand Goetel, literat, — sekretarz Akademji Górniczej i dyrektor kancelarji (ul. Szlak 4).

Andrzej Wroceński, zastępca sekretarza i kwestor (ul. Starowiślna 44, parter).

Augusta Skowronkówna, kancelistka (ul. Stolarska 13, II p.).

Mechanik:

vacat.

Woźni:

Józef Góralczyk, pedel (ul. Loretańska 18).

Kajetan Szlosek, woźny stały.

Józef Mucha, woźny stały (Budynek podgórski).

Ignacy Bochenek, woźny stały.

•

SPIS WYKŁADÓW I ĆWICZEŃ.

A. WYKŁADY I ĆWICZENIA OBOWIĄZKOWE.

Rok I-szy studjów.

PRZEDMIOT	Liczba godzin tygodniowych				Sala wykł.	Wykładający	Uwaga
	Pólr. zimowe		Pólr. letnie				
	Wykł.	Ćwicz.	Wykł.	Ćwicz.			
Matematyka wyższa	5	2	3	2	Seminarjum matematyczne U. J. ul. św. Anny 12.	Dr. A. Hobborski	
Repetytorjum algebry elem.	1	—	1	—	jak wyżej	j. w.	
Geometria wykreślna	4	1	2	1	Ul. Loretańska III p.	J. Suchanek	
Rysunki konstrukcyjne	—	4	—	3	jak wyżej	j. w.	
Repetytorjum geom. elem.	1	—	1	—	Seminarjum matematyczne U. J. ul. św. Anny 12.	Wł. Stożek	
Fizyka	2	—	—	—	Zakład fizyki U. J. ul. Gołębia 13.	Dr. J. Stock	
Chemja ogólna	2	—	2	—	Budynek podgórski II p.	Dr. W. Staronka	
Mineralogja	3	2	3	2	Zakład mineralogiczny U. J. ul. Gołębia 11.	Dr. Z. Rozen	latem wycieczki
Mechanika ogólna	2	2	4	1	ogłosi się później.		
Mechanika techniczna	—	—	3	1	j. w.	j. w.	
Mechaniczna technologia	2	—	—	—	ul. Loretańska 18, III p.	Dr. J. Krauze	
Wstępne wiadomości z górnictwa	—	—	2	—	j. w.	Inż. Fr. Drobniak	wycieczki do kopalni
Udzielanie pierwszej pomocy w nieszczęśliwych przypadkach	2	—	—	—	Klinika chirurgiczna U. J. ul. Kopernika 40.	Dr. K. Michejda	
Higiena	2	—	—	—	ogłosi się później.		

Rok II-gi studjów.

PRZEDMIOT	Ilość godzin tygodniowych				Sala wykł.	Wykładający	Uwaga
	Pótr. zimowe		Pótr. letnie				
	Wykł.	Ćwicz.	Wykł.	Ćwicz.			
Fizyka	3	—	4	2	Budynek podgórski II p.	Dr. J. Stock	
Geodezja	4	3	3	4	j. w.	Inż. O. Nowotny	latem ćwic. w polu przez 14 dni
Rysunki sytuacyjne	—	—	—	4	j. w.	j. w.	
Petrografia	3	2	—	—	Zakład mineralogiczny U. J. ul. Gołębia 11.	Dr. Z. Rozen	
Maszynoznawstwo I.	4	4	4	4	Budynek podgórski II p.	Dr. J. Krauze	latem wycieczki do fabryk
Geologia i paleontologia	5	2	3	2	Zakład geologii U. J. ul. św. Anny 6.	Dr. W. Goetel	latem wycieczki
Chemja ogólna	2	—	—	—	Budynek podgórski II p.	Dr. W. Staronka	
Chemja analityczna jakościowa	1	6	—	3	j. w.	j. w.	
Wstępne wiadomości z hutnictwa	—	—	2	—	Budynek podgórski II p.	Inż. H. Krukowski	latem wycieczki do hut

Rok III-ci studjów a) na wydziale górniczym.

Techniczna analiza gazów kopalnianych	1	2	—	—	Budynek podgórski II p.	Dr. W. Staronka	
Geologia stosowana	5	2	3	2	Budynek podgórski I p.	Inż. K. Bohdanowicz	latem wycieczki
Górnictwo I	4	1	4	1	j. w.	Inż. L. Szefer	latem wycieczki
Maszynoznawstwo II	4	3	4	3	j. w.	Inż. E. Chromiński	latem wycieczki do fabryk
Elektrotechnika	4	—	4	3	j. w.	Dr. J. Studniarski	
Miernictwo górnicze	3	4	2	4	j. w.	Inż. O. Nowotny	
Prawoznawstwo ogólne	2	—	—	—	j. w.	Inż. J. Zarański	
Budownictwo	2	2	2	2	j. w.	ogłosi się później	
Termodynamika	2	1	—	—	Zakład fizyczny U. J. ul. Gołębia 13.	Dr. J. Stock	
Hydraulika	2	1	—	—	j. w.	j. w.	

Rok III-ci studjów b) na wydziale hutniczym.

PRZEDMIOT	Ilość godzin tygodniowych				Sala wykł.	Wykładowcy	Uwaga
	Półr. zimowe		Półr. letnie				
	Wykł.	Ćwicz.	Wykł.	Ćwicz.			
Chemia analityczna i probierstwo	1	5	1	4	Budynek podgórski II p.	Dr. W. Staronka	
Chemia fizyczna i elektrochemia	3	3	—	—	j. w.	j. w.	
Metalografia, obróbka termiczna i badanie materiałów	—	—	2	4	ogłosi się później		
Elektrotechnika ogólna	4	—	4	3	Budynek podgórski I p.	Dr. J. Studniarski	
Termodynamika	2	1	—	—	Zakład fizyczny U. J. ul. Gołębia 13	Dr. J. Stock	
Maszynoznawstwo II	4	3	4	3	Budynek podgórski I p.	Inż. E. Chromiński	
Silniki spalinowe	—	—	2	1	ogłosi się później		
Metalurgia żelaza	2	1	4	1	Budynek podgórski parter	Inż. H. Krukowski	
Elektrometalurgia	—	—	2	1	j. w.	Inż. Modzelewski	
Budownictwo	2	2	2	2	j. w.	ogłosi się później	
Hydraulika	2	1	—	—	Zakład fizyczny U. J. ul. Gołębia 13	Dr. J. Stock	
Wodociągi i kanalizacja	—	—	2	1	Budynek podgórski parter	ogłosi się później	
Prawoznawstwo ogólne	2	—	—	—	j. w.	Inż. J. Zarański	

B) Wykłady nieobowiązkowe.

PRZEDMIOT	Ilość godzin tygodniowych		Sala wykł.	Wykładowca	Uwaga
	Pólr. zimowe	Pólr. letnie			
Język francuski I	2	2	ul. Loretańska III p.	Dr. W. Folkierski	
Język francuski II	2	2	j. w.	j. w.	
Język angielski I	2	2	j. w.	ogłosi się później	
Język angielski II	2	2	j. w.	H. Dziewicki	
Język rosyjski	2	2	j. w.	M. Kowalska	
Język polski i literatura polska	3	3	j. w.	ogłosi się później	
Stenografia	3	—	j. w.	St. Korbel	

WARUNKI PRZYJĘCIA DO AKADEMII GÓRNICZEJ W KRAKOWIE.

W roku szkolnym 1921/22 otwarty będzie I-szy, II-gi i III-ci rok studjów.

Każdy nowo zgłaszający się do Akademii Górniczej ma, po dokonaniem zgłoszenia osobistym u Dziekana, udać się do Prof. Dra Michejdy (ul. Kopernika 1. 40 klinika chirurgiczna U. J.) dla lekarskiego zbadania stanu fizycznego, w godzinach na ten cel wyznaczonych. Jedynie kandydaci sprawni pod względem fizycznym mogą być przyjęci do Akademii Górniczej.

Ponadto warunki przyjęcia dla słuchaczy są następujące:

A) Dla zgłaszających się do studjów roku pierwszego.

Na podstawie Art. 86 Ustawy o szkołach akademickich z dnia 13 lipca 1920 ustala się liczbę słuchaczy pierwszego roku na maximum 80. W wypadku, gdy ilość kandydatów przekroczy liczbę 80, podda się kandydatów konkursowemu egza-

minowi wstępnemu z matematyki, fizyki i geometrii wykreślnej. Podstawą egzaminu będzie egzamin piśmienny pod nadzorem.

Wiadomości wymagane przy ewentualnym egzaminie w zakresie nauki w szkołach średnich są następujące:

a) z matematyki: biegłość w działaniach arytmetycznych, reguła trzech, rachunek procentowy (pojedynczy), równania stopnia 1-go i 2-go i dwukwadratowe, zagadnienie stopnia 1-go i 2-go z dyskusją i kreślenie elementarnych zależności funkcyjnych. Zasady planimetrii, stereometrii, trygonometrii płaskiej i geometrii analitycznej płaskiej. Do zadań matematycznych z dyskusją zaleca się Witwińskiego: „Badanie zależności funkcjonalnych dla wyższych klas szkół średnich”. Wydanie II, z pominięciem zadań trudniejszych;

b) z fizyki temat ogólny pozwoli stwierdzić — obok pewnego zasobu wiadomości i zdolności logicznego myślenia, — czy kandydat umie posługiwać się językiem polskim poprawnie pod względem stylistycznym i gramatycznym. Jako wzory tematów z fizyki podaje się następujące: zasady termometrii, zasada zachowania energii, prawa przepływu prądu elektrycznego, opis przyrządu o znaczeniu technicznym i naukowym (telefon, telegraf, lupa, luneta, mikroskop i t. d.);

c) z geometrii wykreślnej są wymagane następujące wiadomości: znajomość podstaw teorii rzutów prostopadłych (ortogonalnych), w szczególności następujących zagadnień: 1) wyznaczyć rzuty punktu na trzy płaszczyzny rzutów wzajemnie prostopadłe, jeżeli są dane odległości punktu od tych płaszczyzn (z uwzględnieniem położenia punktu w różnych ósemkach przestrzeni, np. wyznaczyć rzuty punktu A) ($x = -2$, $y = 5$, $z = -4$), 2) mając dane rzuty prostej, wyznaczyć rzeczywistą wielkość odcinka tej prostej oraz wielkość kątów nachylenia prostej do płaszczyzny rzutów; 3) wykreślić ślady płaszczyzny, wyznaczonej przez dowolne elementy w przestrzeni; 4) wyznaczyć krawędź przecięcia dwu płaszczyzn, danych przez a) ślady, b) dowolne elementy w przestrzeni; 5) wyznaczyć punkt przebiecia płaszczyzny i prostej, jeżeli płaszczyzna jest dana przez a) ślady, b) dowolne elementy; 6) z rzutów na dwie pł. rzutów wyznaczyć rzut prostokątny utworu na dowolną płaszczyznę rzucającą; 7) wyznaczyć odległość a) punktu od płaszczyzny, b) punktu od prostej, c) dwu pł. równoległych, d) dwu prostych równoległych; 8) wykreślić kłady utworu płaskiego leżącego w płaszczyźnie rzucającej; 9) wyznaczyć rzuty utworu płaskiego mieszczącego

się w pł. rzucającej, jeżeli utwór dany jest w kładzie; 10) utwór dany w rzutach obrócić o dany kąt lub w położenie w inny sposób określone około osi do pł. rzutów a) prostopadłej, b) równoległej; 11) przy pomocy obrotu około osi do pł. rzutów prostopadłej wyznaczyć rzeczywistą wielkość odcinka danej prostej, względnie kąt nachylenia prostej do pł. rzutów; 12) wyznaczyć kład utworu leżącego w płaszczyźnie dowolnie nachylonej; 13) wyznaczyć rzuty utworu, mieszczącego się w dowolnej pł., jeżeli utwór jest dany w kładzie; 14) zastosować kład płaszczyzny do wyznaczenia kąta nachylenia dwu prostych, prostej do płaszczyzny i dwu płaszczyzn; 15) wykreślić rzuty graniastosłupa, względnie ostrosłupa prostego lub ukośnego, jeżeli podstawa określona co do kształtu i wielkości znajduje się na a) pł. rzutów, b) pł. dowolnie nachylonej; 16) podać sposoby wyznaczania cieniów własnych i rzuconych graniastosłupów; 17) wyznaczyć cienie własne i rzuconę graniastosłupa względnie ostrosłupa, jeżeli podstawa bryły leży w pł. dowolnie nachylonej.

Dokładny termin tego egzaminu podano na innym miejscu. Wysokość taksy egzaminacyjnej ogłosi się później.

Przy zgłoszeniu osobistym dniach, 3, 4 i 5 października br. należy przedłożyć: 1) metrykę urodzenia, 2) świadectwo dojrzałości w oryginale, 3) urzędownie potwierdzoną fotografię, 4) potwierdzenie odbytej służby wojskowej (karta wojskowa i t. d.), o ile rocznik kandydata był powołany.

Do dokumentów, wystawionych w języku odmiennym, niż polski i łaciński, należy dołączyć polskie tłumaczenie, dokonane przez zaprzysiężonego tłumacza.

B) Dla zgłaszających się do studjów roku II-go.

Ilość słuchaczy roku II-go ustala się na 80. Pierwszeństwo przy wpisach mają słuchacze roku I-go z Akademii Górniczej w Krakowie, o ile uczynili zadość wymaganiom końcowego egzaminu rocznego.

Jeżeli nie wszyscy obecni słuchacze I-go roku Akademii będą uprawnieni do wpisów roku II-go, mogą być przyjęci, o ile miejsca starczy, słuchacze na II-gi rok pod następującymi warunkami:

a) mają wykazać, że wysłuchali rok pierwszy na kursach górniczych we Lwowie lub w zagranicznych akademiach górniczych,

b) mają wykazać, że złożyli kolokwium z nauki p. t. »Pierwsza pomoc w nieszczęśliwych przypadkach« i egzamin z dwóch co najmniej przedmiotów takich, jak matematyka, geometria wykreślna z rysunkami konstrukcyjnymi, chemia, mineralogja, mechanika ogólna I, mechanika techniczna II, o ile rok I-szy ukończyli w zagranicznych akademiach górniczych, o ile zaś pierwszy rok studjów odbyli na kursach górniczych we Lwowie i o ile do czasu wpisów nie będą tam zorganizowane równorzędne z egzaminami w naszej Akademji egzamina, mają się poddać egzaminowi z nauki p. t. „Pierwsza pomoc w nieszczęśliwych przypadkach“ i z dwóch przedmiotów innych wyżej podanych, a przez siebie dowolnie obranych,

c) mają udowodnić nadto, że odbyli co najmniej 6-cio tygodniową praktykę w kopalni węgla, nafty lub soli względnie w hucie, jako robotnicy. Od powyższego obowiązku są zwolnieni słuchacze, służący jako ochotnicy w wojsku polskiem.

O ile zgłoszeń będzie więcej niż miejsc wolnych, zostaną najlepsi kandydaci upoważnieni do ostatecznych wpisów.

Terminy wpisów dla imatrykulowanych w Akademji Górniczej, zgłoszeń osobistych nowych słuchaczy, egzaminów i wpisów ostatecznych ogłoszone na drugiej stronie okładki.

Do dokumentów, wystawionych w języku odmiennym niż polski i łaciński, należy dołączyć polskie tłumaczenie, dokonane przez zaprzysiężonego tłumacza.

C) Dla zgłaszających do studjów roku III-go obu wydziałów.

Ilość słuchaczy roku III-go ustala się na sto. Pierwszeństwo przy wpisach mają słuchacze roku II-go Akademji Górniczej w Krakowie, o ile uzyskali świadectwo egzaminu ogólnego. Słuchacze roku II-go, którzy złożyli egzamina kursowe z sześciu przedmiotów roku pierwszego i przynajmniej dwu roku drugiego, w myśl przepisów egzaminacyjnych, uzyskali wizę dziekańską z obu lat i odbyli praktykę wakacyjną, mogą zapisać się warunkowo na rok trzeci, przyczem obowiązani są uzyskać w przeciągu półroczu zimowego świadectwo egzaminu ogólnego, w przeciwnym razie wpis traci ważność.

Na miejsca wolne będą przyjęci słuchacze z innych zakładów pod temi samemi warunkami.

Dziekan
dr. Jan Studniarski.

PRZEPISY EGZAMINACYJNE.

A) ROZPORZĄDZENIA

w sprawie przepisów egzaminacyjnych dla studentów I-go roku.

Art. 1.

Celem stwierdzenia, że studenci I-go roku Akademii Górniczej przyswoili sobie metodę pracy w wyższym zakładzie naukowym i są dostatecznie uzdolnieni do studiów na latach wyższych, odbywają się egzamina szczegółowe z następujących przedmiotów:

- 1) Matematyki wyższej,
- 2) Geometrii wykreślnej,
- 3) Mechaniki ogólnej,
- 4) Mechaniki technicznej,
- 5) Chemii,
- 6) Mineralogji.

Art. 2.

Studenci zwyczajni, którzy nie zdali egzaminów przynajmniej z dwóch wymienionych w Art. I. a przez nich dowolnie wybranych przedmiotów z postępem conajmniej dostatecznym, nie uzyskują prawa zapisu na II-gi rok Akademii Górniczej w charakterze studentów zwyczajnych.

Komisja egzaminacyjna (Art. 3) może jednak zaliczyć egzamina studentom, którzy je złożyli w innych równorzędnych zakładach naukowych.

Art. 3.

Każdy z egzaminów wymienionych w Art. 1. odbywa się przed Komisją egzaminacyjną, która składa się przewodniczącego i egzaminatora odnośnego przedmiotu. Przewodniczącym jest Dziekan Wydziału górniczego, względnie profesor przez niego upoważniony. Egzaminatorem jest wykładający dany przedmiot, z którego egzamin ma się odbywać, w razie jego nieobecności powołuje Dziekan wykładającego przedmiot pokrewny na egzaminatora.

Egzamina odbywają się publicznie.

Art. 4.

Egzamina odbywają się normalnie w dwóch okresach, a mianowicie: 1) z końcem półrocza letniego (okres letni) i 2) przed rozpoczęciem półrocza zimowego (okres jesienny).

Atoli wyjątkowo, za zezwoleniem Rektora na piśmienną prośbę studenta, egzamina mogą się odbywać także w ciągu roku szkolnego, w terminach oznaczonych przez Kollegjum Profesorów.

Art. 5.

Na ośm dni przed okresem egzaminu wyznaczonym przez Dziekana winien kandydat wnieść pisemne podanie na jego ręce, zaopatrzone w dokumenty, które mają wykazać:

1) że kandydat był studentem zwyczajnym, imatrikulowanym w Akademji Górniczej w Krakowie, wzgl. w innym równorzędnym zakładzie wyższym;

2) że uzyskał potwierdzenie Dziekana o uczęszczaniu na oba półrocza i go roku studjów;

3) że złożył kollokwium z wykładu p. t. „Udzielanie pierwszej pomocy w przypadkach nieszczęśliwych“;

4) że złożył przepisaną opłatę egzaminacyjną (Art. 12).

W podaniu ma kandydat wymienić przedmioty, z których pragnie złożyć egzamin w myśl Art. 1 ew. prosić o uwolnienie od egzaminu z przedmiotów, z których składał egzamin w innym równorzędnym wyższym zakładzie naukowym.

Art. 6.

Dziekan Wydziału górniczego lub jego zastępca po zbadaniu podania i załączników, o ile kandydat uczynił zadość wymaganiom Art. 5 udziela zezwolenia na przystąpienie do egzaminu, w przypadkach zaś wątpliwych oddaje sprawę do rozstrzygnięcia odnośnej komisji egzaminacyjnej.

Dziekan ogłasza następnie listę kandydatów z wyznaczeniem dla nich terminów.

Art. 7.

Każdy kandydat powinien zgłosić się do egzaminu w dniu i godzinie przez Dziekana oznaczonej. Jeżeli tego nie uczyni i nie usprawiedliwi się przed Dziekanem dostatecznie, traci prawo składania egzaminu w danym okresie. W ostatnim wypadku opłata za egzamin nie podlega zwrotowi.

Art. 8.

Egzamina odbywają się ustnie, atoli egzaminator może zarządzić ponadto egzamin piśmienny lub praktyczny w laboratorium pod klauzurą. Czas trwania egzaminu ustnego kandydata z jednego przedmiotu nie może przekraczać godziny, przyczem nie wlicza się czasu potrzebnego do wykonania ćwiczeń praktycznych (n. p. z chemji lub mineralogji).

Jeżeli egzaminator zarządził egzamin piśmienny, zadania kandydatów powinny być przedłożone Komisji egzaminacyjnej.

Art. 9.

Poświadczenie złożenia egzaminu z odpowiednim stopniem podpisane przez egzaminatora i przewodniczącego wpisuje się w książeczkę legitymacyjną studenta, w niej też zapisuje się zwolnienia od egzaminu.

Art. 10.

Wynik egzaminu z poszczególnych przedmiotów oznacza się stopniami: 1) bardzo dobry, 2) dobry, 3) dostateczny, 4) niedostateczny i zapisuje w protokole egzaminu.

Art. 11.

Opłata za każdy egzamin wynosi Mk. 100. Egzamin poprawczy podlega powtórnej opłacie.

Ew. zwolnienie od egzaminu złożonego w innych uczelniach (Art. 2) i zaliczenie jego nie podlega opłacie.

B.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie przepisów ogólnego egzaminu.

Art. 1.

Celem stwierdzenia, że studenci po ukończeniu dwóch pierwszych lat studjów w Akademji Górniczej zdobyli dostateczne naukowe wykształcenie i uzdolnienie do dalszych studjów na Wydziale górniczym lub hutniczym, składają egzamina szczegółowe z następujących przedmiotów: 1) matematyki wyższej, 2) geometrii wykreślnej, 3) geodezji, 4) mechaniki ogólnej, 5) mechaniki teczniczej, 6) fizyki, 7) chemji, 8) mineralogji, 9) petrografji, 10) geologii i paleontologji, 11) maszynoznawstwa ogólnego.

Art. 2.

W tym celu istnieje w Akademji Górniczej Komisja egzaminacyjna na Wydziale górniczym i hutniczym złożona:

- a) z dziekana jako przewodniczącego lub jego zastępcy,
- b) i z egzaminatorów, którymi są wykładający przedmioty wymienione w Art. 1 a w razie nieobecności tychże wykładający przedmioty pokrewne.

Komisja egzaminacyjna dzieli się na podkomisje, złożone z przewodniczącego (dziekana lub jego zastępcę) i egzaminatora dla każdego poszczególnego przedmiotu, wymienionego w Art. 1.

Art. 3.

Egzamina szczegółowe przed podkomisjami odbywają się przynajmniej raz na dwa miesiące, w każdym razie z końcem półrocza letniego, z początkiem półrocza zimowego i na krótko przed ferjami Bożego Narodzenia. — Termin tych egzaminów wyznacza i ogłasza dziekan w porozumieniu z egzaminatorami.

Art. 4.

Zgłoszenia do egzaminu przyjmuje dziekan najpóźniej na 5 dni przed ogłoszonym terminem, przyczem student ma wykazać:

- 1) że wysłuchał wykład i odbył przepisane ćwiczenia z przedmiotu, z którego pragnie złożyć egzamin i
- 2) że złożył przepisaną takse egzaminacyjną.

Art. 5.

Uwolnienia od egzaminu szczegółowego udziela dziekan za zgodą egzaminatora, o ile kandydat wykaże, że złożył odnośny egzamin szczegółowy w innej równorzędnej szkole akademickiej.

Art. 6.

Egzamina szczegółowe są ustne, ponadto może egzaminator zarządzić egzamin piśmienny pod klauzurą wzgl. egzamin praktyczny w laboratorium. — Czas trwania ustnego egzaminu z jednego przedmiotu nie może przekraczać jednej godziny, a równocześnie nie należy egzaminować więcej, niż dwóch kandydatów.

Art. 7.

Egzaminom ustnym mogą przysłuchiwać się profesorowie i studenci Akademji Górniczej w Krakowie.

Art. 8.

Obrady podkomisji nad wynikiem egzaminu odbywają się poufnie. Kandydatom komunikuje się tylko ostateczny wynik egzaminu.

Art. 9.

Wynik egzaminu szczegółowego oznacza się stopniami: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie i niedostatecznie. — Wyniki te zapisuje się w protokole, który powinien nadto zawierać datę egzaminu szczegółowego, temat egzaminu pisemnego i ustnego, podpis egzaminatora i przewodniczącego.

Egzamin, którego wynik jest niedostateczny może być powtórzony. — Wynik egzaminu z pomyślnym stopniem notuje się w książeczce legitymacyjnej kandydata.

Art. 10.

Każdy kandydat ma najpóźniej na 5 dni przed terminem egzaminu szczegółowego uiścić takse egzaminacyjną w wysokości 100 mk. od każdego przedmiotu. — Taksa nie podlega zwrotowi, jeśli kandydat nie stanął się do egzaminu.

Przy powtórzeniu egzaminu nieudalego składa kandydat ponownie takse egzaminacyjną. — Za uwolnienie od egzaminu szczegółowego w myśl art. 7 nie należy się żadna opłata.

Art. 11.

Jeżeli student złożył egzamina szczegółowe ze wszystkich przedmiotów wymienionych w Art. 1 o ile uczyni zadość dalszym warunkom określonym w Art. 14 otrzymuje świadectwo egzaminu ogólnego.

Art. 12.

Celem uzyskania świadectwa egzaminu ogólnego winien student wnieść pisemne podanie na ręce dziekana zaopatrzone w następujące dokumenty:

1) świadectwo dojrzałości ze szkoły średniej ogólnokształcącej lub też inny dokument zastępujący to świadectwo,

2) książeczkę legitymacyjną (indeks) wzgl. dowód, że kandydat był wpisany przynajmniej przez cztery ważne półrocza do Akademii Górniczej w Krakowie lub innego równorzędnego zakładu, jako student zwyczajny i uczęszczał na wszystkie przedmioty wymienione w Art. 1.

3) dowód, że złożył egzamina szczegółowe z przedmiotów

wymienionych w Art. 1. wzgl., że uzyskał uwolnienie od egzaminu szczegółowego po myśli Art. 7.

4) dowód, że złożył kolokwia z wynikiem co najmniej dostatecznym z następujących wykładów: a) Pierwsza pomoc w nieszczęśliwych przypadkach, b) Technika opałowa, c) Technologia mechaniczna, ponadto ma wykazać, że złożył kolokwia z wykładu p. t. Wstępne wiadomości z górnictwa, o ile zamierza uczęszczać na wydział górniczy, zaś z wykładu p. t. Wstępne wiadomości z hutnictwa, gdy zamierza zapisać się na wydział hutniczy w trzecim roku studjów.

5) dowód, że odbył praktykę conajmniej sześciotygodniową w kopalni lub hucie w charakterze robotnika.

6) poświadczenie, że w kasie Akademii Górniczej złożył za wystawienie świadectwa należytość w wysokości 100 mk.

Art. 13.

Dziekan winien zbadać podanie i jego załączniki i o ile nie zachodzi żadna przeszkoda, przedstawia na posiedzeniu Komisji egzaminacyjnej (Art. 2) wniosek wydania świadectwa egzaminu ogólnego. — W razie nieznacznych braków, które kandydat może natychmiast uzupełnić, udziela mu dziekan odpowiednich wskazówek, w przypadkach wątpliwych rozstrzyga sprawę Komisja egzaminacyjna.

Art. 14.

Dla spraw, przewidzianych w Art. 13. zwołuje dziekan Komisję egzaminacyjną na pełne posiedzenie cztery razy do roku, a mianowicie w lipcu, listopadzie, styczniu i marcu. — Do ważności uchwał jest wymagane zawiadomienie członków Komisji o posiedzeniu na 48 godzin przed terminem posiedzenia i obecność co najmniej 4 (prócz przewodniczącego) członków komisji. — Uchwały zapadają większością głosów, przy równości głosów rozstrzyga głos dziekana. — Jeżeli Komisja egzaminacyjna odmówi wydania świadectwa egzaminu ogólnego, uchwała ta winna być zaprotokołowana i wraz z określonymi żądaniami uzupełnienia studjów podana do wiadomości kandydata.

Art. 15.

Dziekan wydziału górniczego ma powierzoną pieczę nad protokołami egzaminów szczegółowych, posiedzeń Komisji egzaminacyjnej i nad księgami egzaminu ogólnego.

C.

Regulamin egzaminów szczegółowych.

1) Egzamina szczegółowe mają być składane w pewnej kolejności, a mianowicie egzamin z mechaniki ogólnej ma wyprzedzać egzamin z technicznej, ten zaś egzamin z maszynoznawstwa ; dalej egzamin z mineralogji musi być złożony przed egzaminem z petrografji.

2) Kandydat, który przy egzaminie piśmiennym lub praktycznym otrzymał stopień niedostateczny, musi egzamin powtórzyć.

3) W razie ujemnego wyniku egzaminu z danego przedmiotu podkomisja zaraz zawiadamia kandydata, po upływie jakiego czasu może egzamin być powtórzony. Powtórny egzamin może się odbyć najwcześniej po miesiącu. — Gdy i powtórny egzamin wypadnie niepomyślnie, wtedy Kollegjum Profesorskie udziela kandydatowi na jego prośbę pozwolenia zdawania egzaminu po raz trzeci. — Gdy i przy trzecim egzaminie kandydat nie odpowie wymaganiom, natenczas musi jeszcze raz słuchać wykładów danego przedmiotu i dopiero po ich wysłuchaniu może przystąpić do egzaminu po raz czwarty i ostatni.

Sprawozdanie Rektorskie za rok akademicki 1920/21.

Po raz drugi wypada nam złożyć sprawozdanie z całorocznego życia Akademji Górniczej, wykazać, że w niejednym kierunku poczyniła postępy, że starała się sprostać swemu zadaniu, które jej powierzyło nasze społeczeństwo ; pragniemy też udowodnić, że założenie Akademji było piekącą potrzebą naszego państwa.

Wojna z Rosją i zawieszenie broni; powrót Młodzieży akademickiej do Uczelni.

Pierwszy rok istnienia Akademji zakończył się niepomyślnie dla naszej Uczelni. Ciężkie bowiem walki z Rosją bolszewicką

spowodowały ogólną mobilizację społeczeństwa, porzucenie wszelkich poczyniń dla jednej wielkiej sprawy, jaką była obrona zagrożonego bytu państwowego. Toteż studenci nasi, pominiętych obowiązków wobec Ojczyzny, opuścili mury Uczelni, zaniechali wakacyjną pracę po kopalniach i wstąpili do wojska, jako ochotnicy. Przerwa w życiu akademickim trwała jednak nie zbyt długo. Oto wielkie zwycięstwo nad wrogiem, zakończone zawieszeniem broni w dniu 12 października 1920, wyczekiwaniem z utęsknieniem przez całe społeczeństwo, otworzyło perspektywę rychłego pokoju i pracy pokojowej, prawdziwie produkcyjnej.

Naszem najgorętszym pragnieniem było jak najrychlejsze otwarcie Akademii. — Skoro więc tylko Ministerstwo Spraw Wojskowych zapowiedziało za pośrednictwem prasy codziennej, że demobilizacja akademików-ochotników będzie ukończoną w dniu 10 listopada 1920, — Akademia ustaliła natychmiast termin wpisów na rok I-szy i II-gi, jak i termin ew. egzaminu konkursowego na drugą połowę listopada r. 1920.

Ponieważ jednak część naszej armii zarządziła stopniowe zwolnienie ochotników akademików dopiero po 15 listopada, przeto okazała się potrzeba drugiego terminu wpisów na rok I-szy. — Ogółem do 1-go grudnia zgłosiło się tylko 73 kandydatów na rok I-szy, wskutek czego zostali przyjęci w myśl przepisów bez egzaminu konkursowego.

Wykłady i ćwiczenia rozpoczęto w dniu 1-go grudnia na obu latach studjów. W ciągu tegoż miesiąca przybywali dalsi kandydaci, z wojska dość późno zwalniani. Z końcem grudnia osiągnął rok I-szy pełną liczbę 80-ciu studentów zwyczajnych; ponadto i rok II-gi poza kilku wyjątkami wrócił w całości do sal szkolnych po trudach wojskowych,

Cele i zadania Uczelni.

Z naciskiem należy podkreślić, że Młodzież nasza spełniła swe obowiązki względem Państwa ochotczo i z pełną gotowością. Należy się jej przeto pełne uznanie i zarazem opieka ze strony społeczeństwa, które powinno Młodzieży zabezpieczyć swobodne studjum, poważne i bez dalszych przerw. — Czas już bowiem zlikwidować wielki, poezją otoczony okres bohaterskich wysiłków, czas krwi i żelaza, a rozpocząć okres nowy, wprowadzić prozaiczny może, ale również ważki, okres wytężonej pracy twórczej na każdym polu — każde bowiem leżało odłogi

przez kilka lat — każde więc wymaga przybytku nowych sił. — Najbardziej może daje się to odczuwać w dziedzinie górnictwa i hutnictwa polskiego, które stoi tuż przed nowymi i wielkimi zadaniami wobec — oby rychłego i oby sprawiedliwego — rozstrzygnięcia sprawy górośląskiej.

Stąd też wynikają najbliższe cele i zadania naszej uczelni: ma ona zapewnić państwu naszemu, w czasie możliwie najkrótszym wielki zastęp dobrze ukwalifikowanych sił inżynierskich górniczych i hutniczych. Pod tym kątem widzenia należy też oceniać zarządzenia Kollegjum Profesorów.

Ale Akademia ma nie tylko zaspokoić zapotrzebowanie sił inżynierskich wewnątrz państwa; należy pamiętać o ewentualnym eksporcie na zewnątrz.

Ilość, potrzebnych u nas nowych sił inżynierskich nie da się bowiem przewidzieć, trzeba więc studentów uposażyć w środki, któreby im ułatwiły późniejszą walkę konkurencyjną. Jeżeli więc popyt wewnętrzny będzie zaspokojony i eksport stanie się koniecznym, to oczywiście wszystkie zwrócą się ku wschodowi. Relacje bowiem uchodźców z sowieckiej Rosji są nie tylko w tym zgodne, że tam panuje dotkliwy głód, straszliwy chaos i ogóln. rozprzężenie, ale także w tym, że od lat trzech nie wydano tam ani jednej książki ani naukowej ani beletrystycznej, że całe szkolnictwo rosyjskie upadło zupełnie. Gdy więc wrócą w Rosji czasy normalne, gdy zniknie głód fizyczny, wtedy powstanie w Rosji żywiołowy popyt za siłami ukwalifikowanymi. — Nie wątpiwszy Polska, jako najbliższy kraj słowiański, będzie musiała ten głód Rosji zaspokoić, będzie eksportowała na Wschód liczne rzesze inżynierskie, tak, jak to zresztą czyniła i przed r. 1914. Stąd też znajomość języka rosyjskiego stała się u nas koniecznością: placówki bowiem polskie na wschodzie najbliższym przedstawiać będą dla nas zarazem wartość nieocenioną. — Z tego wychodząc poglądu, Kollegjum Profesorów uchwaliło obsadzić lektorat języka rosyjskiego z dniem 1-go października br. i zachęcić Młodzież akademicką do dokładnego poznania języka rosyjskiego.

Nowi wykładający.

Ze wzrostem Akademii zwiększa się jej Kollegjum Profesorskie. Z dniem 1 listopada 1920 zamianował Naczelnik Państwa na wniosek Komitetu Organizacyjnego Inż. Henryka Korwin-Krukowskiego profesorem zwyczajnym metalurgii żelaza.

W poczet profesorów zwyczajnych wszedł również Inż. Jan Zarański. Dla wykładów i ćwiczeń z maszynoznawstwa zaangażowało Ministerstwo W. R. i O. P. na wniosek Kollegium Profesorów Dra Inż. Jana Krauzego w charakterze kontraktowego profesora z poborami profesora zwyczajnego.

Mineralogję i petrografię powierzono Drowi Zygmuntowi Rozenowi w charakterze docenta płatnego od 1 grudnia 1920 do 30 kwietnia 1921, a w charakterze zastępcy profesora od 1-go maja 1921. Docentem matematyki ubezpieczeniowej mianowało Ministerstwo p. Marjana Langa, profesora szkoły handlowej.

Z dniem 1-go lipca br. zamianował Naczelnik Państwa Inż. K. Bohdanowicza, b. profesora Instytutu górniczego w Petersburgu, znakomitego znawcę pokładów minerałów użytecznych, zwyczajnym profesorem geologii stosowanej.

Niebawem nastąpią dalsze nominacje. Między innymi stara się Komitet Organizacyjny o pozyskanie Inż. H. Czeczota, profesora Instytutu Górniczego w Petersburgu dla naszej Akademii, niestety zabiegi Komitetu pozostały dotąd bez skutku.

W szeregach asystentów zaszły także pewne zmiany: p. L. Chrobak ustąpił ze stanowiska pomocniczego asystenta przy katedrze mineralogji i petrografji, asystentem młodszym przy katedrze geodezji i miernictwa podziemnego mianowało Kollegium p. St. Mazurkiewicza asystentem starszym przy katedrze maszynoznawstwa I p. Inż. J. Tokarskiego, p. Dr. E. Passendorfera starszym asystentem przy katedrze geologii, asystentem młodszym przy katedrze chemji p. Wł. Limanowskiego. Ponadto ustępują starszy asystent przy katedrze matematyki p. Wł. Stożek i asystent przy katedrze geometrii wykreślnej p. Fr. Nayder; miejsce pierwszego zajmie p. St. Kaczmarz.

Kancelarja Akademji Górniczej.

Oprócz zmian w personalu nauczycielskim zanotować należy także zmiany w personalu kancelaryjnym. Z dniem 31 grudnia 1920 ustąpił p. St. Ruzamski ze stanowiska sekretarza, by przenieść się do Głównego Urzędu Ziemińskiego w Warszawie.

Po krótkiej przerwie zamianowało Ministerstwo W. R. i O. P. na wniosek Kollegium Profesorów p. F. Goetla sekretarzem Akademji i dyrektorem kancelarji, który w sposób energiczny zabrał się przede wszystkim do załatwienia wielkiego remanentu spraw niezłatwionych z r. 1919 i 1920. — Mamy nadzieję, że

kierownictwo kancelarii złożone zostało w dobre ręce. Z powodu zwiększających się stale agend postanowiło Kollegjum Profesorów nieco zwiększyć personal kancelaryjny, zresztą bardzo szczupły i obsadzić wakujące miejsce kwestora.

W czasie od 1 stycznia br. do 31 kwietnia br. pełnił obowiązki kwestora zastępczo p. St. Smreczyński, a po jego ustąpieniu zamianowało Ministerstwo p. A. Wroceńskiego zastępcą sekretarza i kwestorem.

P. A. Skowronkównę zamianowało Ministerstwo kancelistką z XI kat. płac z dniem 1 października 1920.

Uroczyste otwarcie roku szkolnego i imatrykulacja nowych studentów.

W kilka dni po rozpoczęciu wykładów i ćwiczeń, bo w dniu 4-go grudnia 1920 odbyło się w sali zakładu mineralogicznego U. J. uroczyste otwarcie nowego roku akademickiego przy współudziale wielu gości między innymi p. Dr. A. Meyera, starosty górniczego, jako reprezentanta Ministerstwa przemysłu i handlu, p. Inż. Sągajły, jako przedstawiciela Rady Zjazdu Przemysłowców górniczych, najpoważniejszej na Polskę organizacji przemysłu górniczego. Powitał gości i sprawę z minionego roku zdał Rektor, poczem dokonał imatrykulacji nowo wpisanych studentów I-go roku i kilku z roku II-go studjów.

Trzeci rok studjów.

Tak Komitet Organizacyjny, jak i Kollegjum Profesorów pragnęło otworzyć trzeci rok studjów, jako prowizoryczny, mający objąć pewien skrócony program naukowy. — Warunkiem otwarcia takiego kursu było jednak pewne minimum ilości studentów. — Skoro zaś termin wpisów na rok trzeci, podany do wiadomości ogółu za pośrednictwem prasy, dał wynik zbyt szczupły, zgłosiło się bowiem zaledwie kilku kandydatów ukwalifikowanych, przeto uchwalono kursu III-go nie otwierać, a wszystkim zgłaszającym się kandydatom polecił Dziekan Dr. J. Stock udać się na praktykę i dopełnić ewentualne braki w kwalifikacji w myśl wymagań, obowiązujących w naszej Akademii.

Pomieszczenie Akademii.

Biura Akademii, wykłady i ćwiczenia geometrii wykreślnej i pewne wykłady, nie wymagające specjalnych urządzeń lub modeli znalazły pomieszczenie w budynku miejskim przy ul. Loretańskiej. Pozostałe zaś wykłady roku I-go odbywały się w bu-

dynkach uniwersyteckich, a mianowicie w Seminarjum matematycznym U. J., w Zakładzie fizycznym U. J., w Zakładzie mineralogicznym U. J., wykłady chemji w sali wykładowej Zakładu anatomji porównawczej U. J. Wykłady i ćwiczenia roku II-go odbywały się w Zakładzie fizycznym U. J., w Zakładzie geologicznym U. J. i Zakładzie mineralogicznym U. J. pozostałe zaś zrazu w budynku miejskim przy ul. Loretańskiej l. 18. — Mimo bowiem, że budynek podgórski został w lipcu r. z. przydzielony Akademji przez Ministerstwo W. R. i O. P. nie można było go objąć z dniem 1-go grudnia 1920 wskutek zbyt powolnego tempa prac około wykończenia budynku i jego adaptacji dla celów naszych. — Dopiero w dniu 10 lutego br. można było zająć i to zaledwie drugie piętro na salę wykładową, rysunkową i laboratoryjną roku II-go. — Pierwsze piętro i parter i dziś nie są jeszcze dla nas gotowe, a prace zostały zastanowione wskutek pewnego przeoczenia: kredytów bowiem na dalsze roboty nie wstawiono w budżet Ministerstwa Robót Publicznych na r. 1921. — Okazała się przeto potrzeba interwencji w tej sprawie u odnośnych władz centralnych, której podjął się imieniem Rektoratu prof. Dr. Krauze. Uczelnia uzyskała przyrzeczenie naprawy stosunków. — Mamy nadzieję, że za przyrzeczeniami pójdą i czyny, że czas wakacyjny będzie wyzyskanym do wykończenia budynku tak, aby można było bez przeszkód rozpocząć wykłady i ćwiczenia roku III-go na wydziale górniczym i hutniczym.

Budowa własnego gmachu.

Powyżej skreślone stosunki, a więc brak własnych sal wykładowych i laboratoriów, przymus korzystania z gościny u obcych, konieczność codziennej jazdy z Krakowa do Podgórza i odwrotnie (kuchnia bowiem akademicka jest w Krakowie) czynią budowę własnego gmachu bardzo pilną. Tymczasem różne powody, także natury politycznej, nie pozwoliły na rozpoczęcie budowy w obecnym roku. — W lutym b. r. Kollegjum Profesorów opracowało ostateczny i niewzruszalny program budowlany, Komitet Organizacyjny zaś ze swej strony dołączył program potrzeb hutnictwa. — Mamy nadzieję, że Ministerstwo Robót Publicznych jeszcze w roku obecnym poleci Architektom pp. Odrzywolskiemu i Ballenstedtowi dokonanie (niewielkiej zresztą) przeróbki planów gmachu głównego i dwóch pawilonów w myśl ostatecznego programu budowlanego tak, żeby można było rozpocząć budo-

wę gmachu nieodwołalnie na wiosnę r. 1922. — Dalsze bowiem przewleknięcie tej sprawy jest niedopuszczalne, zwłaszcza, że i wspomniane momenty polityczne odpadły.

Należyte funkcjonowanie Akademji, sumienne wypełnianie przez nią zadania kształcenia nowych sił inżynierskich jest możliwem tylko we własnym, odpowiednim gmachu, a nie w jego „namiastkach“.

Apelujemy więc do odnośnych władz centralnych, by na dalsze przewleknięcie sprawy budowy nie zezwoliły, choćby Ministerstwo Skarbu pragnęło zaoszczędzić na Akademji 20 do 30 milionów marek w r. 1922.

Program naukowy.

Na innem miejscu umieszczone tabelki dają dokładny obraz programu naukowego pierwszych trzech lat studjów. Z nich staje się widocznem, że z dniem 1-go października br. otwiera Akademji drugi swój wydział t. j. wydział hutniczy, tak bardzo Polsce potrzebny. — Wykonanie podanego programu wymaga wielu nowych sił naukowych, o które dziś dość trudno, zwłaszcza w zakresie hutnictwa. — Trudności te dałyby się jednak pokonać, gdyby nie przeszkoda innego rodzaju, a tak charakterystyczna dla obecnych czasów: oto każdy przez Komitet Organizacyjny czy przez Kollegjum Profesorów upatrzony kandydat na profesora Akademji zamieszkały we Lwowie, czy w Warszawie, czy nawet poza granicami kraju, żąda od Rektoratu „gwarancji“, że otrzyma mieszkanie, odpowiadające jego stosunkom rodzinnym. — Niestety takiej gwarancji dać nie możemy, jedynie służymy dobrą wolą popierania słusznych postulatów kandydata. Zwykle na tym punkcie rozbijają się pertraktacje z kandydatami, katastrofa więc zahamowania naturalnego rozwoju Akademji zawisła nad naszą uczelnią.

Dlatego to zwrócił się Rektorat w tej sprawie do nowo wybranego wiceprezydenta miasta p. Dra P. Wielgusa z przedstawieniem fatalnych dla Akademji stosunków. — Pan Wiceprezydent, bardzo życzliwie dla Akademji usposobiony, wyraził nadzieję, że uda mu się Uczelni przyjść z pomocą. — Na tem przyrzeczeniu opierają się nasze obliczenia, nie wątpimy, że znajdują się mieszkania, które będą mogli zająć profesorowie Akademji Górniczej. — A potrzeba nam kilka mieszkań. — Z Rygi przybywa bowiem Prof. Inż. Antoni Rodziewicz-Bielewicz, jako profesor mechaniki hutniczej, z Warszawy przenieść się musi na

stałe profesor metalurgji żelaza Inż. Henryk Korwin-Krukowski, stamtąd przybywa też Prof. Inż. Karol Bohdanowicz na katedrę geologii stosowanej, nadto w budynku przy ul. Loretańskiej zajmuje dziekan Dr. Stock pod mieszkanie dwie sale, które będą potrzebne na pracownię w nowym roku akademickim. — Dla tych więc profesorów potrzeba nam mieszkań i mamy nadzieję, że Urząd mieszkaniowy je znajdzie.

Trudno bowiem stanąć na stanowisku już nie dzielnicowym, ale wysoce partykularnem, by poszukiwać profesorów jedynie między mieszkańcami małego, czy wielkiego Krakowa.

Pomieszczenie studentów.

Również niekorzystnie przedstawia się sprawa mieszkań dla studentów. — Nie mając Domu akademickiego, bez dachu nad głową, walczą z wielkimi przeciwnościami. Sytuacja dla nich jest tem bardziej niepomyślną, że ustawa o rekwizycji mieszkań nie daje żadnych podstaw do zajmowania mieszkań dla młodzieży akademickiej przez Urząd mieszkaniowy. — Na innem miejscu znajduje się sprawozdanie z odnośnych wysiłków Kuratorium finansowego Akademii Górniczej. — Czy one przyniosą pożądane owoce, trudno dziś przewidzieć.

Zapomogi dla studentów i fundacje stypendyjne.

Życie materialne przynosi jeszcze dalsze troski i ciężkie stawia zagadnienia. — Oprócz domu akademickiego trzeba było pomyśleć o wyżywieniu studentów, o dostarczeniu im obuwia, ubrania, zakupić dla nich po cenach tańszych papier rysunkowy i inne przybory do nauki. — O to wszystko starało się Kuratorium Finansowe Akademii Górniczej, zasilane hojnie przez Radę Zjazdu P. G. i Izbę pracodawców Przemysłu Naftowego w Borysławiu, jak i przez wielu ludzi dobrej woli. — Na innem miejscu podane jest dokładne sprawozdanie z tej części działalności Kuratorium.

W wysokim stopniu wspomagały naszych studentów amerykańskie organizacje t. j. Y M C A i Wydział ratunkowy, dostarczając środków spożywczych w wydatnej mierze. — Dzięki temu studenci mogli otrzymywać w naszej kuchni akademickiej śniadania, objady i kolacje po bardzo niskich cenach.

Pozatem subwencjonowało Ministerstwo W. R. i O. P. naszą młodzież dość znacznymi kwotami co miesiąc od stycznia do czerwca br. — Wprawdzie sposób podziału kwot między trzy

wyższe uczelnie Krakowa nie odpowiadał naszym słusznym postulatom, jednakowoż, chcąc uniknąć zwłoki i szkód, byliśmy zniewoleni go akceptować.

Oprócz tych zapomóg udzieliło Ministerstwo W. R. i O. P. p. W. Gąsiorowskiemu, studentowi 2-go roku jednorazowego zasiłku w kwocie 25.000 Mkp. dla poratowania zdrowia, czterem zaś innym studentom nadało zapomogi po 9000 Mkp.; Koło słuchaczy A. G. otrzymało z Ministerstwa W. R. i O. P. 150.000 Mkp. na pomoce naukowe i 30.000 Mkp. na bibliotekę naukową.

Ponadto studenci w dniu 13 czerwca 1920, jako w dniu imienia podpisanego rektora złożyli kwotę 1500 Mk., przeznaczając ją na zapomogę rektorską dla najlepszego matematyka obecnego roku pierwszego. — Otrzymał ją w dniu 13 czerwca 1921 p. Wróblewski, student 1-go roku. — W obecnym roku złożyli studenci na ten sam cel kwotę Mk. 3145.

Podpisany rektor udzielił też jednemu studentowi roku 2-go przez 6 miesięcy zapomogi po 500 Mk. mies. z własnych prywatnych funduszy.

Akademja posiada już trzy stałe fundacje stypendyjne które zarządza Rektorat.

a) P. St. Larysz Niedzielski, właściciel dóbr Śledziejowice utworzył w r. 1919 fundację stypendyjną swego imienia, składając na ten cel 10.000 kor.; na mocy aktu fundacyjnego jest jeszcze ta fundacja nieczynną. b) Piąty Zjazd techników polskich utworzył w r. 1911 fundację stypendyjną, składając na ten cel 4.000 kor. Fundacja ta jest również jeszcze nieczynną. Obie fundacje są lokowane w listach zastawnych Banku krajowego.

c) Wreszcie w czerwcu br. urzędnicy kopalni Saturn w Czeładzi pp. Au. Jankowski, Kamiński, Kozarski i Świnarski przesłali Rektoratowi dwie obligacje wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920, opiewające na łączną wartość imienną w kwocie 20.000 Mk., przeznaczając je jako kapitał na utworzenie stypendjum im. Józefa Karneya.

Wszystkim W. Szanownym Fundatorom składa Rektorat, jak najserdeczniejsze podziękowanie za Ich wysoce obywatelski czyn. — Nie wątpimy, że ofiarność ludzi dobrej woli i gorącego serca pozwoli utworzyć nie jedną jeszcze fundację stypendyjną, tak potrzebną, by zdolnym a niezamożnym studentom umożliwić naukę w Akademji.

I grosz państwowy, z innych jeszcze źródeł pochodzący, powinien wspomagać naszą Młodzież. — Wszak Państwo nasze posiada własne kopalnie, powinno więc sobie zawczasu zabezpieczyć siły ukwalifikowane, udzielając studentom wydatnych i stałych zapomóg.

Rektorat odniósł się w tej sprawie do Departamentu górnico-hutniczego Ministerstwa Przemysłu i handlu. — Niestety nie zdołaliśmy na razie pobudzić Ministerstwa Przemysłu i Handlu do jakiegokolwiek akcji na rzecz naszych studentów. — Ponieważ jednak Ministerstwo to osobnem pismem zapewniło Akademię o swej życzliwości i gotowości do stałej opieki, nie wątpimy, że z okazji bliskiej może budowy Domu akademickiego zechce Ministerstwo P. i H. zrealizować swe przyrzeczenia.

Praca naszej Młodzieży Akademickiej.

Mimo, że warunki życiowe wszelką pracę umysłową w wysokim stopniu utrudniają, pracuje nasza Młodzież wytrwale i należy na jej pochwałę powiedzieć, że jej praca wykazuje olbrzymie postępy. — Świadczy o tem może najlepiej imponująca cyfra egzaminów: od grudnia 1920 do końca lipca 1921 odbyło się bowiem 430 egzaminów szczegółowych. — Poza tem słuchacze odbyli cały szereg wycieczek naukowych pod przewodnictwem Docenta Inż. Fr. Drobnika, który trudu nie szczędzi, by pokazać w praktyce to, co wyłożył w swym kursie. Studenci 1-go roku zwiedzili w dn. 6 maja br. hutę cynkową w Trzebini i kopalnię węgla w Sierszy wodnej, dnia 20 maja żupy solne w Bochni, dnia 4 czerwca kopalnię węgla w Jaworznie i dnia 1 lipca fabrykę brykiet i kopalnię węgla Silesia w Dziedzicach.

Studenci II-go roku odbyli pod przewodnictwem prof. Dr. W. Goetla kilka wycieczek geologicznych w bliższe okolice Krakowa i jedną 4-ro dniową w Tatry dla zwiedzenia dawnych szybów hematytu, manganu itd. Ponadto zwiedzili gazownię w związku z wykładem pt. Technika opałowa, prowadzonem przez Radcę górniczego Inż. R. Dawidowskiego.

Pozatem słuchacze obu lat zwiedzili w czerwcu br. Zagłębie Dąbrowskie dzięki życzliwości Rady Zjazdu Przemysłowców górniczych. — Miło nam podkreślić, że wszędzie natrafialiśmy na życzliwe przyjęcie i pełne zrozumienie celów naukowych wycieczek.

Studenci nasi wśród nauki oddawali się również pracy społecznej, czem się słusznie mogą szczycić. Albowiem mimo, że

są zapracowani studjami teoretycznymi, mimo, że są przejęci poważnie troską o swe zawodowe wykształcenie, nie zapomnieli ani razu o tem. czego winni swej Ojczyźnie. — Oto cały ciężar pracy, którą miała w Krakowie wykonać młodzież akademicka dla plebiscytu górno-śląskiego, wzięła na siebie niepodzielnie Młodzież górnicza. — Najpierw od 16 do 20 stycznia sporządzili spis reemigrantów górno-śląskich, przygotowali im paszporty i odwiedzili ich, następnie w dniach bezpośrednio poprzedzających plebiscyt górno-śląski, urządziwszy dyżury stałe na kolei, w lokalach noclegowych itd. ułatwili przewóz reemigrantów, przejeżdżających przez Kraków na Górny Śląsk; ta ostatnia praca trwała kilka dni i nocy, wymagała wielkiej sprawności fizycznej i organizacyjnej ze strony naszej Młodzieży, która wywiązała się ze swych dobrowolnie a ofiarnie przyjętych obowiązków znakomicie. — Dała tem dowód swego wielkiego uświadomienia narodowego.

Praca wakacyjna studentów.

Także wakacje musi nasz student częściowo nauce poświęcić, ma bowiem przez sześć tygodni pracować w kopalni wzgl. w hucie jako robotnik. Praktyka ta jest obowiązkową po pierwszym roku studjów. Ponieważ jednak studenci, którzy obecnie ukończyli drugi rok studjów, w zeszłym roku służyli ochotniczo w armji, i nie mogli odbyć swej obowiązkowej praktyki, przeto będą mogli to uczynić dopiero podczas wakacji tegorocznych. Tak oni, jak i studenci I-go roku w liczbie około 140 zapoznają się po raz pierwszy i gruntownie z pracą górnika, poznają swój przysłyżły zawód i przywiążą się do niego tem silniej.

Uwolniliśmy od praktyki około 20-tu studentów z tego powodu, że byli przed wstąpieniem do Akademji dłuższy czas czynni w zawodzie górniczym, nie byłoby więc racjonalnem polecać im ponownie odbywanie praktyki w charakterze robotnika. Pożyteczniejszem byłoby, gdyby im daną była sposobność zwiedzenia kopalni za granicą. Z tego powodu podjął Rektorat inicjatywę dwóch wycieczek naukowych, jednej do Francji dla poznania kopalń francuskich, drugiej do Ameryki dla poznania całego ogromu nowoczesnego, wielkiego przemysłu północno-amerykańskiego. Zbyt krótki jednak czas, który pozostawał do wakacji, nie pozwolił rozwinąć żywej agitacji wśród Polaków amerykańskich i francuskich dla zainteresowania ich tem przedsięwzięciem. Wycieczki wspomniane nie doszły więc do skutku.

mamy nadzieję, że we wakacjach r. 1922 będzie mogła Akademia wysłać jedną grupę studentów do Francji, drugą do Ameryki, co będzie dla nich z tym większym pożytkiem połączone, ponieważ na 3-cim roku wysłuchają wielki kurs górnictwa i maszynoznawstwa szczegółowego.

Życie umysłowe naszej Młodzieży.

Poza pracą dla zdobycia wykształcenia teoretycznego i zawodowego nie może student poświęcić dużo czasu nad dalszem ogólnem samokształceniem się. Wprawdzie ośrodek wysoce kulturalny, jakim jest Kraków ze swoimi wielkimi zbiorami naukowymi i artystycznymi, wywiera wielki wpływ na psychę akademicką, jednak nie jest ten wpływ dość ogólnym i powszechnym. Zniża zaś lot duszy Akademika górniczego i ta, wspólna zresztą wszystkim szkołom technicznym właściwość, że absolwenta czeka znaczny dobrobyt, że będzie poszukiwanym przez społeczeństwo; młodzież naszą z łatwością fascynuje świadomość oczekującego ją zabezpieczenia materialnego. — Dlatego potrzeba w Uczelni naszej odpowiednio ukwalifikowanej sily, któraby mogła kierować życiem umysłowem studentów w sposób celowy przez urządzanie co tydzień konferencji na wybrane tematy z historii, sztuki etc., przez zagajenie dyskusji, przez odpowiedni dobór prelegentów itd. — A to wszystko miałoby się stać na to, by wielki ogień poczucia społecznego i ideowości, zamięłowania tego, co piękne, prawdziwe i dobre, nie okazał się słomianym i nie wygaś.

Ku temu wielkiemu celowi ma służyć lektorat języka polskiego i historii polskiej, którego zadania zostały w ten sposób szerzej pojęte.

Rektorat upatrzył już kandydata na to stanowisko i omawiał z nim organizacyjną część wspomnianych zajęć. Jest więc niepłonna nadzieja, że w przyszłym roku akademickim sprawa ta wejdzie na odpowiednie tory.

Dotacje naukowe.

Kiedy w przyszłym roku były dotacje na cele naukowe śmiesznie małemi, to w obecnym roku są one nieco wyższe, ale i nadal są niewystarczającemi z dwóch powodów: jednym jest stale malejąca wartość marki polskiej, a drugim jest ta okoliczność, że w każdej dziedzinie, w każdym naszym muzeum, każdym laboratorium rozpoczynamy odzera, musimy kupić

naraz wszystko to, co potrzebne jest do prawidłowego toku wykładów i ćwiczeń. — Większą część naszego zapotrzebowania musimy (niestety) pokrywać za granicą, z którą trzeba było nawiązać kontakt. — W tym celu wyjechał w grudniu 1920 do Wiednia Dziekan Dr. Jan Stock i porobił liczne zamówienia u tamtejszych firm. Pomocną mn była w tym względzie Polska Komisja Zakupów Rządowych, której prezesem jest Pan Poseł Gall.

Panu Posłowi Gallowi, jak i Komisji Zakupów składa Rektorat podziękowanie za załatwienie długiego szeregu spraw dla Akademji.

Wielkie momenty dziejów naszego Państwa.

Miniony rok akademicki obfitował w momenty doniosłe dla naszego Państwa.

W dniu 17 marca br. uchwalił Sejm Konstytucję, która tworzy dla nas podstawę prawną, dla wszystkich ustaw i rozporządzeń, jakimi się będzie rządziło nasze państwo; ona wytycza ramy całemu wewnętrznemu życiu i decyduje w wysokim stopniu o stosunku państw obcych do naszego. Dzień 17 marca br. jest więc wieko-pomnym w historii naszej.

Dnia następnego doszedł do skutku traktat ryski, który zakończył nasze walki na wschodzie; o ile więc drugi kontrahent wypełni swe przyrzeczenia, to jesteśmy przekonani, że spokój na wschodzie będzie zabezpieczony. Dnia 20 marca odbył się plebiscyt na Górnym Śląsku, który mimo szalonego terroru niemieckiego wykazał, że górnik i chłop górnio-śląski są Polakami. O wszystkich tych wielkich chwilach dziejowych pamiętała Akademia, urządzając wiec, na którym profesorowie i studenci dali wyraz swym przekonaniom i uczuciom.

W sprawie Górnego Śląska odbyło się dnia 27 lutego br. uroczyste zebranie Akademji Górniczej i Przedstawicieli polskiego górnictwa. Przy tej sposobności wydało Kollegjum Profesorów gorącą odezwę do polskiej młodzieży gorno-śląskiej, zachęcając ją do zapisu do Akademji Górniczej, której znaczenie przez pozyskanie Górnego Śląska dla Polski nadzwyczajnie wzrośnie. — Wielkie podniecenie wśród naszej Młodzieży wywołał wybuch powstania górnio-śląskiego, będącego spontanicznym odruchem przeciwko Niemcom i nieproszonym opiekunom Górnego Śląska. Zdawało się, że ustanie praca w Akademji, dzięki jednak rozumnemu stanowisku kierowników powstania nie zachodziła konieczność zaciągania się Młodzieży w szeregi armji powstańczej.

Wybór Rektora i Dziekana.

W myśl Ustawy o szkołach akademickich z dnia 13 lipca 1920 zobowiązane jest Kollegjum Profesorów dokonać w czerwcu wyboru rektora i dziekana wydziału górniczego i hutniczego na przyszły rok akademicki

Dnia 15 czerwca br. zebrane w tym celu Kollegjum wybrało rektorem ponownie podpisanego, a dziekanem również ponownie Prof. Dra J. Stocka; ponieważ jednak ostatni wyboru nie przyjął, przystąpiono do ponownego wyboru dziekana wydziału górniczego i wybrano nim Prof. Dra J. Studniarskiego.

Wybór dziekana wydziału hutniczego odroczono na czas późniejszy.

Ankieta w sprawie szkół technicznych i drugi Zjazd Rektorów.

Z końcem maja br. odbyła się w Warszawie z inicjatywy Departamentu IV Ministerstwa W. R. i O. P. ankieta w sprawie szkół technicznych. — Dotyczyła wielu spraw pierwszorzędного znaczenia, zwłaszcza sprawy usunięcia wielu różnic między uczelniami, oczywiście tych różnic, które przynosiły szkodę studentom. — Kilkodniowe obrady pozwoliły ujednolicić programy naukowe, dyplomy akademickie itd.

Pierwszy dzień obrad poświęcono nadto sprawie tytułu inżyniera, o który zabiegają absolwenci średnich szkół technicznych. — Pod tym względem szczegółowo wypowiedzieli się zebrani profesorowie szkół technicznych, jak i przedstawiciele sfer przemysłowych tak, iż Ministerstwo zdoła na podstawie osiągniętych orzeczeń rozstrzygnąć sprawę w imię słuszności i sprawiedliwości. Akademję reprezentowali Prof. Inż. Krukowski i podpisany rektor.

Z końcem czerwca br. odbył się nadto drugi Zjazd Rektorów, który zajmował się wielu sprawami, obchodzącymi ogół szkół akademickich, jak sprawy wpisów, imatrakulacji, początku roku szkolnego itd. Poruszono na nim również kwestję niskiego uposażenia profesorów szkół akademickich, która grozi wyludnieniem się kadrów profesorskich. Akademję reprezentował Prof. Inż. Zarański.

Wspomnienie żałobne.

Młoda nasza Uczelnia i w tym roku notuje nie jedną stratę wśród nielicznej rzeszy jej studentów. Dnia 26 lipca br. zmarł śp. Jerzy Sławomirski, student I-go roku. Nieznaczną zrazu cho-

roba wkrótce spotęgowała się i pozwoliła rozwinąć się gruźlicy płuc, która strawiła młody i słaby organizm. Dnia 24 sierpnia br. zmarł na czerwone śp. Henryk Kowarzyk, również student I-go roku. — Akademia traci w nich studentów zdolnych i dzielnych, gorliwie rwących się do pracy.

Cześć Ich pamięci!

Zakończenie.

Zamykając powyższe sprawozdanie za ubiegły rok akademicki, nie mogę nie wspomnieć o tem, że rok ten był ciężkim, że wymagał wielkiego nakładu pracy ze strony rektoratu i dziekanatu.

Ośłoda w roku bieżącym było to, że natrafiliśmy niemal wszędzie na pełne zrozumienie naszych wielkich potrzeb, ciężkich warunków naszej pracy i naszych specjalnych celów.

Znaleźliśmy je w Departamencie Nauki i Szkół Wyższych, którego dyrektorem jest Prof. Dr. Kazimierz Żorawski, b. członek Komitetu Organizacyjnego. — Ze strony Rektoratu należy się podziękowanie za to, że tak On, jak i cały Departament IV popierał Akademię. Panu Radcy K. Rosinkiewiczowi, który z Departamentu ustąpił, winna Akademia specjalne wyrazy wdzięczności za stałą opiekę i pamięć o potrzebach Akademii.

Ze sferami Panów Inżynierów Górniczych łączą Akademię coraz to bardziej serdeczne i zażyte stosunki, które wypada tu z całym naciskiem podkreślić. Za gorące poparcie z Ich strony wyrażamy Im należne podziękowanie. Również pełne porozumienie i harmonja łączyły Kollegium Profesorów z Komitetem Organizacyjnym. Panu Przewodniczącemu Komitetu Organizacyjnego Drowi J. Morozewiczowi, Dyrektorowi Polskiego Instytutu Geologicznego serdecznie dziękujemy za wielokrotnie okazaną pomoc. Gminie m. Krakowa, a w szczególności p. wiceprezydentowi Inż. J. Saremu należy się od nas podziękowanie za stałe uwzględnianie potrzeb Akademii.

Winienem też podziękować za gościnę Panom Dyrektorom tych zakładów U. J., które w ciągu minionego roku przyjmowały naszych studentów w swych salach wykładowych i pracowniach.

Wszystkim Panom Kolegom, Profesorom Akademii Górniczej, dziękuję jak najserdeczniej za zaufanie, którem mnie obdarzyć raczyli przez ponowny wybór na rektora i dziękuję Im również, za radę i czynną pomoc przy spełnianiu ciężkich obowiązków Rektora. W szczególności pragnę podziękować ustępującemu Dziekanowi Prof. Dr. Stockowi za Jego dwuletnią

obywatelską i ofiarną pracę dla Akademii, dla jej rozwoju, dla jej studentów. Jego wybitny talent organizacyjny pozwolił niejedną sprawę ukształtować poprawnie. Przez dwa lata dzielił ze mną ciężkie trudy organizacyjne; jako dziekan objął opiekę nad naszym studentem, jako Kurator Koła Słuchaczy A. G. służył studentom światłą radą i pomocą. To też Kollegjum profesorskie wyraziło mu swoje uznanie i pełne zaufanie, wybierając go ponownie dziekanem. Z ważnych powodów nie przyjął tej godności; — Kollegjum Profesorów, uznając powody rezygnacji za słuszne, prosi swego tak doświadczonego Kolegę o dalszą, a tak owocną pracę nad rozwojem Akademii.

Prof. Inż. Zarańskiemu serdecznie dziękuję za stałą pomoc w załatwieniu wielkiego szeregu spraw u władz centralnych.

Wreszcie należy się podziękowanie naszej Młodzieży akademickiej, o której już kilkakrotnie wspominałem z całym uznaniem.

Miło się podnieść, że pracuje wytrwale i pilnie mimo ciężkich warunków życiowych i mimo anormalnych stosunków, jakie wynikają stąd, że nie posiadamy własnego gmachu. — Oprócz tego pracuje społecznie, ideowo tak dla Państwa, jak jedni dla drugich. Pomna jest, że nie sobek, nie filister, ale człowiek szlachetny, rozumny, ideowy, społecznie myślący buduje Ojczyznę, której dobro jest dla nas wszystkich najwyższym nakazem.

Życzę naszej Młodzieży, by danem Jej było studjować w roku bieżącym bez przerwy, by, jak najszybciej, mogła swe studia w Akademii ukończyć, a potem dalej mogła wokół siebie krzewić te szlachetne zasady, jakimi sama jest przejęta.

Szczęść Boże!

W Krakowie, w sierpniu 1921 r.

Rektor Akademii Górniczej
Dr. Antoni Hoborski.

SPRAWOZDANIE

Kuratorjum Finansowego Akademii Górniczej za rok akad. 1920/21.

Ubiegły rok akademicki był rokiem normalnego rozwoju Towarzystwa. Początek roku przyniósł zatwierdzenie statutu kuratorjum poprzednio uchwalonego — reskryptem Namiestnictwa z dnia 23/XI 1920 r. L. XIII a. ¹⁰⁷⁷⁹³/₂₉₈₂ i na podstawie zatwierdzonego statutu zwołano pierwsze walne zebranie Towarzystwa na dzień 4 grudnia.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania z czynności

tymczasowego Zarządu i po dyskusji nad ogólnymi dyrektywami dla przyszłej działalności wybrano pierwszy Zarząd, do którego weszli pp. Inż. Dunajecki, dyr. kop. w Sierszy wodnej, Inż. J. Naturski, dyrektor „Tepege“ i Inż. R. Rieger, dyrektor krajowych kopalń. Z urzędu swego wchodzi do zarządu pp. Dr. A. Hoborski, rektor Akademii, jako przewodniczący, Dr. J. Stock, jako delegat Kolegium Profesorów, Dr. A. Meyer, Starosta Górniczy, Inż. W. hr. Sągajło, jako delegat Rady Zjazdu i Dr. J. Czapliński, delegat Śląskiego Koła Górników i Hutników. Izba Pracodawców w przemyśle naftowym, której przysługuje na mocy statutu prawo reprezentacji w Zarządzie, nie wyznaczyła w tym roku swego delegata. Zarząd na swym pierwszym posiedzeniu wybrał P. Starostę Dr. A. Meyera, zastępcą przewodniczącego, Prof. Dr. J. Stocka, skarbnikiem Towarzystwa.

W ciągu roku zbierał się Zarząd siedm razy. Na zebraniach rozpatrywano sprawy bieżące, związane z dostarczaniem młodzieży zdrowego posiłku, z jej fizycznym rozwojem i z budową domu dla profesorów i akademików.

Stosunki, jakie wytworzyły się wśród zdemobilizowanej młodzieży bezpośrednio po zwycięskiej wojnie z bolszewikami postawiły Towarzystwo nasze przed zadaniem specjalnego zaopiekowania się młodzieżą, powracającą z frontu. Młodzież ta bowiem, wzięwszy czynny i dobrowolny udział w całej kampanji, zdobyła sobie prawo do opieki ze strony starszego społeczeństwa tembardziej, że wróciwszy z frontu bezpośrednio do ław szkolnych, nie miała czasu i sposobności do przygotowania sobie zasobów finansowych na nadchodzący rok szkolny.

Kuratorjum przyjęło młodzież z otwartymi ramionami i starało się od pierwszej chwili zorganizować dla niej kuchnię. Z początku podawano słuchaczom w Zarządzie kuratorjum tylko kolacje w budynku Akademii przy ul. Loretańskiej, obiady otrzymywali, jak w poprzednim roku szkolnym w kuchni urzędniczej w Krzysztoforach, prowadzonej przez Małopolski Oddział Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Kiedy jednak w lutym br. kuchnię tę postanowiono zlikwidować, postarało się Kuratorjum o jej przejęcie na własny rachunek.

Zasobny inwentarz tej kuchni, oceniony na przeszło 86.000 Marek nabyliśmy za niską cenę 50.000 Mk., dzięki poparciu Naczelnika powyższego oddziału P. Radcy J. Nowickiego, któremu w tem miejscu serdecznie dziękujemy za życzliwość, z jaką zawsze odnosił się do Towarzystwa naszego. Uzyskawszy przez

to zakupno kompletne urządzenie jadalni, magazynu i kuchni, otrzymawszy dzięki obywatelskiemu stanowisku Dyrekcji okręgu budowlanego Min-stwa R. P. bezpłatnie do dyspozycji cały lokal w Krzysztoforach, złożony z kuchni, jadalni i magazynu, z obowiązkiem dostarczania objadów urzędnikom Ministerstwa Przemysłu i Handlu, mogło Kuratorjum przystąpić do zorganizowania sprawnie i należycie działającej kuchni.

Do końca roku wydawano w niej śniadania, objady i kolacje. Sprawne funkcjonowanie kuchni mamy w pierwszym rzędzie do zawdzięczenia słuchaczom II r. Akademji pp. Dominie, Michalewskiemu, Sikorze i Zapalskiemu, którzy, umiejac pogodzić swoje obowiązki akademickie z obowiązkami społecznymi, poświęcili swój wolny czas prowadzeniu kuchni i wywiązali się doskonale ze swego zadania, ku zadowoleniu nie tylko kuratorjum, ale także stołowników. Należy im się za to od Towarzystwa gorące podziękowanie.

Prowianty otrzymywało się różnemi drogami. Częścią kupowało się je na targu po cenach targowych, przez dwa miesiące otrzymywała zdemobilizowana młodzież deputaty z magazynów wojskowych i odstępowała je kuchni po własnych cenach, wreszcie dostarczała bezpłatnie prowiantów Ameryka, za pośrednictwem swoich wielkich Stowarzyszeń, a mianowicie: Amerykańskiego wydziału ratunkowego i „YMCA”. Amerykański Wydział Ratunkowy dostarczał artykułów żywnościowych do śniadań, względnie kolacji, początkowo dla 90, później dla 150 słuchaczy w ilości 305 gr. dziennie na osobę a mianowicie: 7 gr. kakao, 25 gr. cukru, 40 gr. mleka kondenzowanego, 105 gr. mąki, 55 gr. fasoli, 30 gr. ryżu, 15 gr. tłuszczu, 28 gr. konserw mięsnych. YMCA ofiarowała nam jednorazowo większą ilość prowiantów, a nadto dawała często słuchaczom możność bezpośredniego nabycia ubrań i bielizny po znizonych cenach.

Niejednokrotnie w ciągu roku miała Akademia sposobność publicznie manifestować swoje uczucia wdzięczności, jakie żywi dla szlachetnej Ameryki, spieszącej zawsze z bezinteresowną pomocą potrzebującej ludności. Na tem miejscu jeszcze raz wyrażamy obu powyższym humanitarnym Instytucjom gorące podziękowania za ich starania o dobro naszej młodzieży.

Na śniadanie otrzymywali słuchacze po garnuszkach kakao i bułce, objad był zawsze mięsny, kolacja składała się z kaszy, kluseczek, ryżu i t. d. Śniadania i kolacje kosztowały po 5 marek przez cały rok i korzystali z nich nietylko zamiejscowi, ale także

słuchacze, mający rodzinę w Krakowie. Ceny obiadów podnosiły się w miarę drożenia artykułów spożywczych i doszły w końcu do 60 Mk. Jednak zaledwie kilku studentów płaciło pełną cenę, prawie wszyscy otrzymywali mniejsze lub większe zniżki, które pokrywało Kuratorjum. Dopłaty do objadów wynosiły razem od stycznia b. r. 176,555 Marek, ponieważ zaś z nich korzystało przeciętnie 50 słuchaczy, przeto na jednego wypada przeciętnie 500 Mk. miesięcznie.

Oprócz tanich śniadań, kolacji i dopłat do objadów otrzymywali słuchacze zasiłki w wypadku choroby, które wynosiły prawie 20.000 Marek. Nadto zakupiło Kuratorjum większą ilość papieru rysunkowego, flaszeczek tuszu, cyrkli i suwaków logarytmicznych, które odstępuje po własnych cenach na spłaty słuchaczom.

Chcąc przyjść z pomocą także personalowi Akademji, uprawiło Kuratorjum grunt przeznaczony pod budowę Akademji i przeznaczyło połowę na ziemniaki i jarzyny dla kuchni akademickiej, a drugą połowę rozdzieliło między wszystkich członków personalu Akademji, jako parcelki pod uprawę jarzyn.

W trosce o rozwój fizyczny młodzieży popierało Kuratorjum w miarę możliwości zdrowy sport wśród niej. Na święta wielkanocne subwencjonowało wycieczkę grupy młodzieży na zawody narciarskie do Zakopanego; na wiosnę zakupiło dla niej łódź sportową, która znalazła umieszczenie w przystani A. Z. S. i zapłaciło niezamowną połowę wkładki członkowskiej do A. Z. S. Chrzest łodzi odbył się równocześnie z poświęceniem przystani A. Z. S. dnia 19 czerwca b. r.; rodzicami chrzestnymi byli pp. inż. Drobniahowie, łódź otrzymała nazwę „Barbara“. Wycieczka geologiczna słuchaczy II r. do Zakopanego, która się odbyła w dniach 18—21 lipca zaopatrzoną została w prowjanty z kuchni Kuratorjum.

Budowa domu akademickiego i dla profesorów posunęła się tylko o tyle naprzód, że dzięki poparciu P. Radcy Brennera uzyskaliśmy od gminy miasta Krakowa plac przy ul. Słonecznej w ilości 531·5 sążni kw. z prawem budowlu na lat 80, za rocznym czynszem 20.000 Mk., podwyższanym co 10 lat o 5000 Mk. Ponieważ jednak według wygotowanych szkiców parcela ta nie wystarczy na nasze cele, przeto wdrożyliśmy rokowania z właścicielem sąsiedniej parceli p. inż. Drobniakiem o kupno kawałka jego posiadłości: Rokowania toczą się od dawna i dotąd nie doprowadziły jeszcze do celu, wyrażamy jednak przekonanie, że zostaną one uwieńczone pomyślnym skutkiem, a wtedy będzie-

my mogli przystąpić do realizacji naszych zamierzeń co do budowy domu mieszkalnego dla profesorów i akademików.

Subwencje od sfer górniczo-węglowych płynęły normalnie w tym roku. Rada Zjazdu płaciła miesięcznie 12.000 Mk., od 1 maja zaś podniosła tę kwotę — na wniosek p. dyrektor Czerzunczakiewiczą, któremu za to serdecznie dziękujemy — do 36.000 Mk. miesięcznie. Rada Zjazdu i wogóle sfery górnicze, w węglu pracujące okazywały zawsze pełne zrozumienie naszych potrzeb i na każdy nasz apel spieszyły nam z pomocą. Serdecznie im dzięki za to.

Także i sfery pracujące w przemyśle naftowym okazały w tym roku większe zainteresowanie dla naszej uczelni i potrzeb naszej młodzieży, aniżeli poprzednio, wiele jednak firm naftowych, obcych duchem naszemu społeczeństwu, nie reagowało zupełnie na apel wystosowany do nich, na naszą prośbę przez Izbę pracodawców w przemyśle naftowym podany im do wiadomości. Na kilkadziesiąt firm, do których okólnik Izby został wysłany zaledwie kilka zadeklarowało i rzeczywiście wpłaciło odpowiednią subwencję. Żywimy jednak nadzieję, że ten stan rzeczy zmieni się, gdy rozpoczniemy budowę własnego domu.

Znaczna suma pieniężna wpłynęła nam w tym roku z Minist. W. R. i O. P. jako zapomoga dla zdemobilizowanych słuchaczy. Kwota ta została częściowo zużyta na zakupienie inwentarza, na prowadzenie kuchni, dalej na kupno książek i środków naukowych, jak cyrkli, rysownic, suwaków logarytmicznych, papieru rysunkowego, tuszu itd. Reszta została przeznaczoną na kupno placu i budowę domu akademickiego.

I w tym roku pamiętało o nas Polskie Tow. Handlowe (P. T. H.), nasz członek założyciel, przeznaczając na rzecz Kuratoriumu jednorazowy zasiłek w wysokości 100.000 Marek. Serdecznie dziękujemy Dyrekcji P. T. H. za ten dar.

Także Spółka akcyjna dla przemysłu naftowego i gazów ziemnych przysłała Akademji, do dyspozycji, Rektoratu kwotę 250.000 Mk., z czego Kollegjum Profesorów uchwaliło przelać do kasy Kuratoriumu na fundusz budowy domu akademickiego i profesorów kwotę 150.000 Mk.

Wszystkich tym Instytucjom i Osobom, które przyczyniły się do zasilenia Kasy naszego Towarzystwa składamy serdeczne podziękowanie.

W końcu podajemy zestawienie kasowe za ubiegły rok akademicki i listę członków. Skarbnik Dr. J. Stock.

[illegible]

1 listopada 1920 do 20 lipca 1921.

Wydatki

	M.	f.	M.	f.
a) Administracyjne				
1. różne	6460	57		
2. drobne wydatki i portorja	651	80		
3. remuneracje i służba	1900	—		
4. kupno i założenie ksiąg	4658	—	13670	37
b) Kuchni				
5. kupno żywności ¹	166123	—		
6. węgiel i drzewo	42885	—		
7. dopłaty do obiadów	176555	—		
8. gotowanie śniadań i kolacyj	11568	—		
9. dzierżawa i uprawa pola (2 morgi)	15107	95	412238	95
10. materiały tekstylne			25222	—
c) Ruchomości				
11. urządzenie kuchni	80717	—		
12. książki	36320	80		
13. cyrkle i suwak logarytmiczny	88840	50		
14. 39 rysownic	14480	—		
15. papier rysunkowy, tusze itd.	36343	—		
16. szafa i fotel dębowy	9925	—		
17. łódź	33000	—		
18. wózek (reszta)	5450	—		
19. kupno narzędzi do uprawy roli	1410	—		
20. blacha do hektografji	100	—	306586	30
d) Zapomogi				
21. koszta leczenia słuchaczy	27432	—		
22. żołd zdemobilizowanym	37110	—		
23. na wycieczki i podróże delegacji	7317	—		
24. na czesne	300	—		
25. naukowe (kurs geometrii wykreślnej)	5400	—		
26. połowa wkładki członków do A. Z. S	5040	—	82599	—
zasób gotówki			966842	36
			1807178	98

¹ Nie wliczono żywności kupowanej do obiadów, których administracja była osobno prowadzona.

1 listopada 1920 do 20 lipca 1921.

	M.	f.	M.	f.
Ubytek				
1. Odpis wartości i wskutek zużycia i zniszczenia: . . .	1854	30		
2. Sprzedano:				
a) cyrkli za	11550	—		
b) książek za	31459	85		
c) papieru za	34880	50	79744	65
Wartość końcowa ruchomości				
3. naczynia kuchenne	81280	40		
4. otomana	1500	—		
5. szafa i fotel	9925	—		
6. wózek	7450	—		
7. maszynka do włosów	84	—		
8. książki i pieczętki	329	50		
9. rysownice (39 sztuk)	14480	—		
10. cyrkle	77290	50		
11. narzędzia do uprawy	1410	—		
12. łódź	33000	—		
13. książki	4860	95		
14. blacha do hektografu	100	—		
15. papier	1462	50		
			233172	85
			312917	50

**Subwencje i wpłaty członków Kuratorjum Finansowego
Akademii Górniczej w Krakowie za czas od 1 listopada
1920 do 20 lipca 1921.**

Firma J. G. Goldman i Ska Borysław 250 Mk. miesięcznie	
do 31 XII 1921 r.	4.500 Mk.
Dyrekcja Akc. Zakładów w Sierszy	4.564 „
Galic. Karpackie Tow. naftowe po 1000 Mk. miesięcznie	
do 31 XII 1921 r.	19.000 „
Tow. przem. naft. Bracia „Nobel“ po 2000 Mk. miesięcznie	
do 30 XII 1921 r.	30.000 „
Tow. przedsiębiorstw gór. Tepege wkładkę członka założyciela	50.000 „
Compagnie inter. de petroles po 250 Mk. miesięcznie	
do 31 XII 1921 r.	3.500 „
Koło śląskie gór. i hut. (na dom akadem.) wkładkę członka założyciela	70.000 „
Polskie Tow. handlowe Kraków reszta wkładki członka założyciela	15.000 „
i jednorazowa subwencja	100.000 „
Towarzystwo naftowe „Limanowa“ Borysław po 250 Mk. miesięcznie	
do 31 XII 1920 r.	1.745 „
Firma Dr. Segal Lipschütz i Ska Borysław po 250 Mk. miesięcznie	
do 31 XII 1920 r)	750 „
Towarzystwo naftowe „Limanowa“ w Pasiecznej	4.000 „
Towarzystwo akc. naftowe Galicja Borysław po 1000 Mk. miesięcznie	
do 31 XII 1921 r.	7.000 „
Tow. akc. dla przemysłu oleju skal. przedtem Dawid Fanto i Ska	
po 1000 Mk. miesięcznie do 31 XII 1921 r.	19.000 „
Rektorat Akademii Górniczej od Departamentu szkół wyższych	
Min. W. R. i O. P. na dom akademicki	30.000 „
Fabryka sody amonjalkalnej w Podgórzu za pośrednictwem	
Dyr. Kułakowskiego	10.000 „
Prof. Dr. J. Morozewicz (pozostałość z Barbarki w Warszawie) . .	2.112 „
Premier Spółka naftowa Borysław po 1000 Mk. miesięcznie	
od 1 VI 1920 do 31 XII 1921 r.	19.000 „
Towarzystwo akc. rafinerji olejów min. Borysław po 1000 Mk.	
miesięcznie od 1 IV do 30 XII 1921	19.000 „
Rada Zjazdu Dąbrowa nadwyzczajny datek na wagon ziemniaków	40.000 „
Ministerstwo W. R. i O. P. za pośrednictwem Rektoratu dla mło-	
dzieży zdemobilizowanej z wojska	220.000 „
Rada Zjazdu Dąbrowa po 12.000 Mk. miesięcznie za październik,	
listopad i grudzień 1920	36 000 „
Inżynier Drobniak Franciszek Kraków	10 000 „
Przemysł naftowy Bitków wkładki od 1 III do 31 VI 1921 po 500 Mk.	2.000 „
Towarzystwo franc.-polskie Rypsz	4 000 „
Koncern naftowy „Dąbrowa“ Lwów po 2000 Mk. miesięcznie	
od 1 II do 31 VII 1921 r.	12 000 „
Perkins, Mac. Intosch Zdanowicz, Stryj	5 000 „
J. M. Waterkeyn, Krosno	4.000 „
Ministerstwo W. R. i O. P. jak wyżej z tego 295.000 na dom akad.	400.000 „
Dr. Günter Otto Trzyniec (Wiedeń)	7.132 „

Członkowie Rady Zjazdu: wkładki 22 członków zwyczajnych za pośrednictwem Kazimierza Srokowskiego, sekretarza Rady PP. Skarbiński St., Gadomski E., Gadomski St., Grabiński, hr. Sągajło, Siwczyński, Sykała, Srokowski, Rudowski, Raźniewski, Markiewicz, Żukowski, Doboszyński, Zarębski, Knowiowski, Hofman, Tomuszewski, Swirtun, Pirszel, Nordman Facjaszewski, Skarbiński M.	50.000	"
Ska Akc. dla przemysłu naftowego i gazów ziemnych (na dom akad.)	150.000	"
Ministerstwo W. R. i O. P. jak wyżej	50 000	"
Tryjeścieńska rafineria olejów min. i F. Brugger po 500 Mk miesięcznie do 31 XII 1921 r.	3.500	"
Inż. A. Schimitzek (za rok 1921)	1 000	"
Dyr. Józef Hromek Tenczynek (za rok 1921)	2.000	"
Inż. Stanisław Skarbiński (za rok 1921)	5.000	"
Inż. H. Kułakowski Podgórze (za rok 1921)	600	"
Inż. Dunka de Sajo Lwów (1921)	1.000	"
Władysław Gerzabek kierownik kop. Łanczyn (1921)	6.000	"
Inż. Łempicki i Ska Sosnowiec (1921)	500	"
Prof. J. Suchanek Kraków (1921)	300	"
Inż. Marcin Szwabowicz Stanisławów (1921)	1 000	"
Prof. J. Fabiański Lwów	200	"
Prof. J. Miłkowi Karol Lwów	1.000	"
N. N.	200	"
Inż. Stanisław Kontkiewicz	2 000	"
Członkowie zwyczajni po 300 Mk. (31 członków) PP. Kontkiewicz, Hoborski, Goetel, Naturski, Meyer, Czapliński, Zarański, Piestrak, Zechenter, Kotłowski, Kowarzyk, Cehak, Wasyliszyn, Strzemeski, Jurkiewicz, Michejda, Jelonek, Studniarski, Kling, Jastrzębski, Wawrzecki, Kondratowicz, Ruzamski, Nowak, Kiedroń, Mokry, Drozdowski, Stock, Markiewicz, J. i L. Szeferowie	9.300	"
Razem	1433 103 Mk.	
z tego na dom akademicki	445 000	"
zatem na różne cele pozostaje	988.103 Mk.	

Uzupełnienie i sprostowanie

do str. 4: Jan Zarański, inż. górniczy, docent prywatny prawa górniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego, przewodniczący komisji prawno-górniczej Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz konsultant tegoż Ministerstwa, wiceprezes warszawskiego Koła Związku Górników i Hutników, wiceprezes Związku producentów i rafinerów olejów mineralnych; wiceprezes państwowej Rady naftowej, przewodniczący Komitetu szkoły górniczej w Dąbrowie śląskiej, kurator Czytelni polskiej Akademików górniczych w Leoben, b. poseł do parlamentu austriackiego — zwyczajny profesor prawa górniczego (tymczasem w Warszawie, ul. Mokotowska 45 tel. 20—69).

Do str. 9: „Elektrotechnika ogólna“ identyczna z „elektrotechniką“ na str. 8.